

**Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu
Opera omnia**

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quoquis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. XIII. Nabuchodonosor septennis bellua, uti à Daniele prædictum,
indolem humanam recipit. Explicatur illud: Deus gradientes in superbiâ
potest humiliare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

Daniel. Caput XIII.

572

Zach. c. 10. Super hircos, inquit, visitabo. Apertissime Christus: Statuet
vers. 3. hædos à finis. Hujus pecoris pastores diaboli, stabu-
Matth. c. 25. lum flammæ, maculum & assidua laniana æternitas.
vers. 33. Nolite ergo fieri sicut equus & mulus, quibus non est intel-
l. v. 9. lectus. Nolite, obsecro, nolite vivere ut bruta, quæ solo
senus & cupiditate, non verò ratione ac judicio ducuntur.
Procul, ô procul superbiam, & luxuriam, quæ om-
nem admittunt rationem. Sit in homino divinitatis in-
tellectus, quo Deum agnoscat non tantum ut Domini-
num, sed ut suum Dominum, cui debeat ad unguem in
omnibus obedire. Existe canes, Angelis & hominibus
cælum, nos bruti est conditum.

CAP V T XIII.

Nabuchodonosor septennis bellua, uti à Daniele
prædictum, indolem humanam recipit.
Explicatur illud: Deus gradientes
in superbiâ potest humiliare.

Dan. cap. 4. Prolixam de Nabuchodonosore annalium epilo-
gus hic est. Omnia opera Dei vera, & via ejus iudiciorum
vers. 34. & gradientes in superbiâ potest humiliare. Postquam Na-
buchodonosor rigidum septenne tirocinium in silvis
cap. inter feras exegit, ad se rediit, sensus ferinos exuit, ho-
minemque rufus induit. De seipso fatentem reum au-
diamus: Igitur, inquit, post finem dierum ego Nabuchodonosor
ad finem oculos meos ad celum levavi, & sensus meus redditus est mihi:
Et altissimo benedixi, & viventem in sempiternum laudari
& glorificavi; quia potestas ejus, potestas sempiterna & regnum
ejus in generatione, & generationem. Et omnes habitatores ter-
re apud eum in nihilum reputati sunt: iuxta voluntatem enim
suum facit tam in virtutibus celi, quam in habitatoribus terre:
non est qui resistat manu ejus, & dicat ei: Quare fecisti? In
ipso tempore sensus meus reversus est ad me, & ad honorem re-
gni mei, decorumque pervenii: & figura mea reversa est ad me:
& optimates mei, & magistratus mei requisierunt me, & in
regno meo restitutus sum: & magnificientia amplior addita est
mihi. Nunc igitur ego Nabuchodonosor laudo, & magnifico, &
glorifico regem celi: quia omnia opera ejus vera, & via ejus
iudiciorum & gradientes in superbiâ potest humiliare. Hæc longè
alia est cantilena, quam quæ ante septennium audita,
cum ore turgido non Deum, sed seipsum prædicaret:

Ibid. v. 27. Nonne hac est Babylon magna, quam ego edificavi in domum
regni, in robore fortitudinis mee, & in gloriâ decoris mei.

Ita Deus his avibus, quæ nimis sublimè volant, acci-
dit alas; ita deprimit elatos, ita montes præcessos, &
astris minitantes solo coæquat. Gradientes in superbiâ po-
tent humiliate. Superbia nunquam sine noxa. (Nec un-
quæ hoc sat isculcari potest). Superbia ubique
ubique Deum capitem habet hostem: Superbia suum subim-
perat præcipitum molitur. Hujus igitur spectaculi
tamen admirandi catastrophen (Gradientes in superbiâ po-
tent humiliate) sumemus hæc explicandam, ut nemini non
pateat, ruinam homini elato esse certissimam. Subjun-
gemus, quomodo Deus à submissis præcipuac humi-
libus laudetur.

S. I.

R. Olymæus Rex David superbos sacro carmine per-
ficiens: Cor, inquit, eorum vanum est, quod arduos
vers. 10. semper cogitat a sensu. Ergo, Decidant à cogitationibus
v. 11. suis. Quid istud mali est à cogitationibus suis decidere?
qui cogitationes superborum, & sensus altos penitus
habet exploratos, facile mentem psalmæ assequitur. Duo
fratres & Apostoli sedes geminas, eisque supremas, &
regi proximas in Christi regno pertierunt. O bone Deus!
viri duo illitterati, pescatores egeni, homines in honora-
ti, discipuli Christi, Apostolis annunciatati tam audacter

A regnum ambunt! Quales hæ cogitationes eorum, se id
meritos, tantâ sublimitate dignos, sive que ceteris prefe-
rendos; & quales sunt cogitationes istæ? longe protocæ
altiores quam æquitas & ratio permittebant. Ergo, De-
cidant à suis cogitationibus istis. Et certè Christus cere-
rà initissimus, aliquantulum asperius respondit, tam
sublimè perentibus ante promeritum. Hoc autem plu-
rimum torquet, à suis cogitationibus ita decidere, ut
quod minimè negandum cogitaras, neutiquam tamen
obrineas. Ita vinitores illi adversus patrem familias mur-
murabant, non quod denarium promissum non acce-
perint, sed quod alii mercedis tantumdem habuerint,
contra quā ipsi cogitarant.

Ita rex Antiochus Epiphanes incidit in languorem 1. Malo
præ tristitia, quia non factum est ei sicut cogitabat. Ita cap. 5. a.
Nabuchodonosor altissime quidem è folio regni deci-
dit inter bellus. Alta prorsus prolapso, sed longe altior laplo de
fuit & gravior, cum ex ipsa divinitatis, quam sibi finxerat. Ita cap. 5.
B rat, sede, in imum corruit. Cogitaverat rex iste Babylone cap. 5.
autem se veluti Deum in auro statu, quam exerat ado-
randum. Longè secus evenit, in horrendum barathrum
præcipitatus est. Decidit à suis cogitationibus. E Deo
factus est non homo, sed bestia. Ruina planè nimis quam
alta. Ita mater Domini Iesu Virgo beatissima in ædibus
Zachariæ cecinit: Differsit superbos mente cordis sui, ex alto cap. 5.
superbarum cogitationum præcipites dejecti. Hæ cogi-
tationes mentis humanæ semper altius emiti cupiunt,
quam ordo, status, conditio, sors assignata velint. Nec
enim superbos unquam satiarunt obtentis honoribus,
Illi sibi ipse ideoptem occinit: Eia altius, iterumque
altius: quid feriaris? paulò altius, adhuc altius. Perge,
perge, tuamque sedem promove, nondum omnem alti-
tudinem superasti; scande altius, superest locus, eluctare
ad altiora. Ergo decidunt ab his cogitationibus suis, qui
altiora se querunt. Deus obstat, qui gradientes in super-
biâ potest humiliare.

Superbus forsitan miretur sed occultissime, cur ipse
Deum pene semper experietur hostem. Quæ ego, clam
apud se dicit, tanta committo piacula, ut Deus affidet
me pungat ac vellet? Num ego omnium facinorissi-
mus sum, ut tot supplicii puniendus sim? O mi bone,
digitum impone labellis, & tuam omnem conscientiam
rimare, latebit utique quod ignoras ipse. Aliiquid occul-
tioris superbæ in animo tuo desidebit quod nescis, nec
credis affirmanti. Rumpe vomicam, virus evome, om-
nem penitus, & vel minimam superbiam ex omni
corde tuo proscrive. Quamdiu hic moraris, & ipse tibi
parcis, tamdiu Deum experieris hostem, nec cessabit his
adversarii tuus te pungere ac fiducare, donec scias
quod Excelsus dominetur in regno hominum. Atque hoc est,
quod plerique omnes etiam ignoramus. Præceptiones
versus Humilitatis lentissime addiscimus.

S. II.

R. Obertus Nobilis Romanus senator purpuratus 1515
cùm sex mensibus quotidianâ febri laborasset, 1515
octoginta diebus uni solùm lateri coactus ita incubare,
ut in alterum converti non posset ob seviorem corpo-
ris abscessum, cùm ossa atque bellis totus esset, sub râ Sacer
ipsum denique vitæ finem supras has emitit voces: 1515
Humilitas, Humilitas, Humilitas. Dicte cauſam fuisse
consent, sive ut seipsum corrigeret, qui paulò ante con-
fidentius dixisset: Domine adimplevi mandata tua; sive
ui in ejus virtutis, quam maximè semper adamasset, lau-
de moretur. Hoc unicè omnibus ac studiosissime di-
scendum, Humilitas, Humilitas, Humilitas. Hoc pene
unum tota Nabuchodonosoris historia inculcat, nec la-
tis unquam inculcari potest. Deus neminem fert in su-
perbiâ gradientem, quem non demum è sublimi cogi-
tationum dejectat. Ita superbum turris Babel ædificium
turbavit; ita insolentem Goliathum silice prostravit, ita tem-
fastuolum

fastuosum Aman patibulo praealto in humilitatem submisit. Ita Pharaonem, Antiochum, Nicanorem, Sennacheribum, Herodem in superbiam gradientes ex alto deturbavit. Et tamen vix illus tantis exemplis sapit, nemo cautor tot aliorum ruinis ima perit. Sed nec mirum; ubi superbia ibi stultitia & infania. Supra omnia Euclidis axioma certissimum est istud. Omnis superbus, stultus. Nabuchodonosor superbissimus, ergo stultissimus. Hoc exploratae veritatis Dialetica est. Superbus namque ad exitum adducere conatur, quod ab orbe condito nullus unquam potuit. Deus neminem in alto cogitationum tolerat, non tantum non hominem ullam, sed nec ullum Angelorum, sed nec matrem suam, nec ipsum filium suum fuisse illic loci passurus unde superbos omnes precipitavit. Hanc nihilominus cogitationem stultissimam, hoc consilium tam fatuum superbus nititur esse etum reddere. Hinc Chrysostomus: *Magnum est, inquit, elationis malum. Melius est esse stultum, quam esse insolentem ac superbum.*

*Generalia in
statu ordi-
nari sancti
Francisci.*

Egidius Francisci Assisiensis socius vir integerrimus cum fratribus Elia, qui regenda toti familiae praefectus, Friderico II. Imperatori male se junxerat, lapsum narrasset, in terram se pronum abjecit, eamque veluti complexus & arctissime stringens: Volo, inquit, descendere quantum possum, quia Elias cecidit, qui altius quam debuit, ascendere voluit. Ita quibus Humilitatis amans secum ipse statuit: Volo descendere quantum possum, ad ipsos usque inferos omnem animi sublationem deprimam, inque omnibus, etiam hominum vilissimi submittam. Neque vero pauca sunt quae illuc impellant vel leviter prudentem. Deus revera non fert, nec ferre potest gradientes in superbiam. Superbus huc usque nullus non praecepit: Lucifer cum suis altissime cecidit. Pharaon cecidit. Nabuchodonosor cecidit. Superbi ceciderunt omnes. Omnes enim superbi stulti, qui solum suas ipsi ruinas edificant. Qui tenuerit haberi stultus, caveat esse superbos.

*Humilitas ac
fundamen-
tum fan-
disseis.*

*Verillimum est pronunciatum Siracidae: Magna poten-
tia Dei solius, & ab humiliis honoratur.* Hinc illud Hec-
dotae cap. 3. braorum principum in ignibus sacrum carmen: *Benedic sancti, & humiles corde Domino, laudate & superexal-
tate eum in secula.* Rectissime humilitas sanctitati juncta gitur: Sancti & humiles benedicte. Humilitas basis ac fundatum sanctitatis. Homo corde humili, & vere submissus suum inane ac nihilum puris oculis intueretur atque agnoscat, & quantu magis se ipsum, tantu magis incipit nosse Deum, quem unicè laudat, ut unicum sua salutis, omnisque boni auctorem. Magna patientia Dei solius, & ab humiliis honoratur.

S. III.

*Honor ac-
cedit Deo
ab humili-
bus.*

*Explico. Vetus Germanis verbum est: Donare paup-
erum, est honorificum. Paucos porrigere festi-
tiolos honoris est exigui, nisi mercenario id doni obvenia. Homini amplio marsupium auro stipatum erit offerendum, si munus velis esse honorificum. Ita prisci honesti ac liberalius sacrificaturi, pecora centena, seu hecatomba in victimas Dii litabant. Ita Salomon im-
molavit Domino *boum* *viginti duo millia*, & *ovium* *centum* *viginti millia*. Hoc sane honorificum erat & regium. At istud pauperum crumenule non possunt. Nihilominus ab humiliis eti pauperrimis honoratur Deus. Sit humilitas in animo, eti non ultra tres quadrantes sint in marsupio, satis est quod divinos promoveat honores.*

*Iulie 1. 14.
vers. 13.
Gen. 3. 15.
Gra. cap. 11.*

Et audite: Superbiae voces sunt: In calum confundam, super astra Dei exaltabo solium meum. Superbiae anhelitus sunt: Erimus sicut Dii, scientes bonum & malum. Superbiae consilia sunt: Venite, faciamus nobis civitatem & turrim, cuius culmen pertingat ad calum, & celebremus nomen no-

*A*strum. Superbiae instituta sunt: Tam sumptuosè mestiam, hac supellecili, his ornamenti domum instruam, tantam familiam, tot servos alam, hanc menserationem, haec convivia instituam, nos tirulos, has dignitates petam. Innumera talia. Superbiae occultissimi sunt sulci: Non est Deus. En quā non honoretur Deus. *Sal. 13. v. 1.* à superbis: quā parum, quā nihil Deo donet superbia, dum id inām spectat, quid sibi, non quid conditor sit honorificum.

Atvero humilitas longè aliud loquendi genus usurpat. Humilitatis oratio est: *Loguar ad Dominum meum Gen. cap. 18. cum sim pulvis & cinis.* Ita humilis Abrahamus loquitur. *vers. 27.* *Ego te glorificari super terram.* Ita Humilitatis preceptor *Ioan. c. 17.* Dominus Jesus Dei filius loquitur. Humilitatis voces sunt: *Ecce ancilla Domini;* *Magnificat anima mea Domi-Luc. cap. 1. num.* Ita Humilitatis magistra Mater Dei loquitur. *v. 8. & 46.* Humilitatis germana phrasis est: *Non sum dignus, ut sol-* *Ioan. cap. 1. ram ejus corrīgam calcētum.* Ita demississimus Christus *vers. 27.*

*B*asti prodromus Joannes Baptista loquitur. Humilitatis preces sunt: *Exi a me, quia homo peccator sum, Domine. Luc. c. 5. v. 8.* Ita princeps Apostolorum loquitur. Humilitatis confessio est: *Non sum dignus vocari apostolus;* abortivum *1. Cor. c. 15.* sum, Ita orbis Ecclesiastes Paulus loquitur. Humilitatis sermo est: *Domine non sum dignus, ut intres sub tectum Mat. c. 8. meum, sed tantum dic verbo, & sanabitur per meus.* Ita modestissimum centurio loquitur. Humilitatis laudatissimum responsum est: *Etim Domine, nam & catelli edunt Mat. c. 15. de misericordia tua in mensa dominorum sūorum.* Ita humiliis illa mulier Chananaea loquitur. Humilitatis plium desiderium est: *Volo descendere quantum possum.* Ita humiliis frater Egidius loquitur, & cum eo omnes Humilitatis sectatores. Magna potentia Dei solius, & vero ab humiliis honoratur. Hi plurimum, hi Deo dant omnia, omne illi sublime nomen tribuant, suum omnino promeritum illi uni adscribunt: hoc honorificum Deo.

*C*Huc igitur omne conferamus studium, idque summa diligentia, ut infra omnes, quantum possumus, submissione animi descendamus. Religiissimi viri Thomas à Kempis l. 1. commonitio est: *Non nocet si omnibus te supponas: nocte autem plurimum, si vel uni te preponas, quamvis postremo de morte Christi, c. 7.* mendicabilo hominum vilissimo. Christus Iacobus renum. 3. reprehendens: *Ut quid turbasti est, inquit, & cogitationes Luc. cap. 24. ascendunt in corda vestra?* Homines elati & arrogantes vers. 38. nunquam non turbati sunt, dum hoc unum affidū in animo volvunt: *Volo ascendere quantum possum.*

Hinc despiciens vel minimus illis acerba mors est. Si Minimus vel levissimum quid existimationi eorum, & auctorati de morte Christi, c. 7. despiciatur superbum, est mors acerba.

Innumeris, in modo superbis omnibus hoc corrigit. Haec feles & sciuri isti nimis vertiginosi sunt, antequam ad culmen perveniant, decidunt. Et saepe idem illis evenit, quod iis qui dormientes & somniantes ambulant, & recta confundant, subito, cum inclamantur, ruunt; sic alti ambulatores isti, dum honores captant, & omnia ad dignitatem referunt, repente ad levem impulsum, praecepites conteruntur. Voluerunt ascendere, quantum potuerunt. Sed tanto gravior, & pericolosior eorum est ruina, quanto audacter altiorque fuit ascensus. Quisquis sibi sapit, tam lubricum iter horreat, & cautè declinet. Praestat quiete in uno jacere, quam ex alto in inum tam perniciose cadere. Ergo sancti & humiles corde benedicte Domino: Deus ab humiliis honoratur.

CAPUT